

ת"פ 49186/12/20 - מדינת ישראל נגד נריה ניסנוב, מיתר בירדווקר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 49186-12-20 מדינת ישראל נ' ניסנוב ואח'
תיק חיצוני: 4364/2019

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
המאשימה מדינת ישראל ע"י עו"ד דניאל שחף מהמחלקה לחקירות
שוטרים

נגד הנאשמים
1. נריה ניסנוב ע"י עו"ד משה אלון
2. מיתר בירדווקר ע"י עו"ד יצחק כהן

החלטה

רקע

הנאשמים הורשעו, על פי הודאותיהם, בעבירת תקיפה.

על פי עובדות האישום, שני הנאשמים הם שוטרים וביום 26.9.19 בסמוך לשעה 23:30 פעלו במסגרת תפקידם באיזור העיר העתיקה בירושלים.

נאשם מס' 1 היה לבוש בבגדים אזרחיים וביקש לעלות במדרגות באחד הרחובות, אך צעיר שעבד במקום כסדרן (להלן: **המתלונן**) לא אפשר לו לעבור שכן לא ידע כי הוא שוטר. נאשם מס' 1 הציג למתלונן תעודה אך המתלונן ביקש לראות את התעודה שנית ובין השניים התפתח עימות במהלכו השניים דחפו זה את זה. נאשם מס' 1 דיווח בקשר כי המתלונן תקף אותו ועיכב אותו בחשד לתקיפת שוטר וסירוב להזדהות.

למקום הגיעו נאשם מס' 2 ושוטר נוסף, אשר כבלו את המתלונן באזיקים ולקחו אותו בניידת לתחנת משטרה סמוכה. בתחנה המתלונן ונאשם מס' 1 צעקו זה על זה, ובמהלך הויכוח סטר נאשם מס' 1 למתלונן בפניו ללא הצדקה, ומיד לאחר מכן גם נאשם מס' 2 סטר לו.

הודאת הנאשמים באה במסגרתו של הסדר דיוני, אליו הגיעו הצדדים עוד בטרם הוגש כתב האישום. על פי ההסדר, הודו הנאשמים, הורשעו והופנו לקבלת תסקירים שהוסכם כי יבחנו את שאלת ההרשעה.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על נסיבות ביצוע העבירה לרבות פערי הכוחות בין הנאשמים למתלונן וכי המעשים נעשו בתחנת המשטרה ועל כן אמון הציבור במשטרה נפגע. לשיטתה, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ושל"צ ועד מספר עמוד 1

חודשי מאסר. לאור השתתפות הנאשמים בהליך של צדק מאחה ולאור הודאתם ביקשה למקמם בתחתית המתחם ולהטיל עליהם עונש של מאסר מותנה, של"צ ופיצוי. ביחס לשאלת ההרשעה טענה, כי נסיבות המקרה אינן מצדיקות המנעות מהרשעה ובמישור העקרוני טענה, כי כאשר נאשם הוא שוטר ראוי כי יורשע, שכן יש להחמיר עם שוטרים המבצעים עבירות.

ב"כ נאשם מס' 1 עמד על נסיבות המקרה וטען כי מדובר במקרה ברף החומרה הנמוך. עוד טען ביחס לנאשם ולנסיבותיו האישיות, והגיש על כך אסמכתאות, וכן פירט על אודות ההליך שהחל מול שירות המבחן. לדבריו, הנאשם הוא שוטר בתקופת נסיון והרשעתו תפגע בסיכויי להתקבל למשטרה. לאור אלה ביקש לאמץ את המלצת שירות מבחן ולבטל את הרשעתו.

ב"כ נאשם מס' 2 עמד על כך שהנאשם נטל חלק בהליך של צדק מאחה וכי מהערכת הסיכון שנערכה לו במסגרת התסקיר עלה כי לא נשקפת סכנה מהנאשם.

ראיות לעונש

ב"כ המאשימה הגישה הצהרת נפגע עבירה והמתלונן העיד לפני. מהצהרת נפגע העבירה וממסמכים נלווים שהוגשו עולה, כי הנאשם חווה מסכת אלימות וכן השפלות מצד הנאשמים, ובכלל זה נטען כי הנאשמים אילצו את המתלונן לעמוד על רגל אחת למשך 10 דקות, וכתוצאה ממעשיהם נחבל בראשו, נזקק לטיפול רפואי והוא עודנו סובל מבעיות רפואיות ורגשיות שונות, וכן מהפרעות בשינה ומסחרחורות. ממסמכים נלווים שהוגשו עולה כי המתלונן מטופל בנושא הנפשי וכי בבדיקה שלו בחדר המיון אותרה נפיחות קלה מעל גבתו וניתנו לו שלושה ימי מחלה.

ב"כ נאשם מס' 1 הגיש מסמכים רפואיים מהם עלה כי נפגע בראשו במהלך שירותו וכן מכתב ממפקדו ממנו עלה כי ככל ולא יורשע יוכל להשתלב כשוטר מן המניין.

ב"כ נאשם מס' 2 הגיש אסופת מכתבי המלצה והערכה שהנאשם קיבל במהלך שירותו וכן מסמך המלמד כי הנאשם הושעה זמנית עד להכרעה במשפטו.

מתחם העונש

שני הנאשמים סטרו למתלונן במהלך ויכוח בתחנת משטרה, אשר גלש לצעקות. השניים ניצלו את פער הכוחות המובנה בסיטואציה - הן בשל מעמדו של המתלונן, כעצור מול שוטרים והן בשל היתרון המספרי שלהם. מדובר בהתנהגות חמורה, אשר פגעה בכבודו של המתלונן ובאוטונומיה שלו על גופו.

עם זאת, מעובדות האישום עולה כי מדובר באירוע ממוקד וספונטני, אשר לא נגרמה למתלונן כתוצאה ממנו חבלת גוף.

אני ער להצהרת נפגע העבירה, בדבר הנזקים אשר נגרמו לו כתוצאה מהאירוע, אך התקשיתי לקבל דבריו במלואם:

ראשית אומר, כי תיאור האירוע בהצהרת נפגע העבירה, חורג מאד מהאמור בכתב האישום, אך המסגרת העובדתית לגזירת העונש תחומה בעובדות כתב האישום ואין המתלונן יכול להרחיבה.

יתרה מכך, האמור בהצהרת נפגע העבירה אף חורג מדבר המתלונן עצמו בהודעתו במח"ש - והתקשיתי לקבל את

הסבריו, כי דברים שאמר לחוקר מח"ש לא נרשמו. כמו כן, תיאור החבלות שלדברי המתלונן נגרמו לו אינו נתמך בתיעוד הרפואי אשר צורף להצהרת נפגע העבירה.

משכך, מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה, בין מאסר מותנה למאסר קצר שניתן לשאת בו בעבודות שירות, נראה הולם את עובדות המקרה.

נסיבות שאינן קשורות למעשים

נאשם מס' 1

מתסקיר שירות המבחן עלה, כי לאורך חייו הנאשם התמודד עם מצבים רפואיים, לרבות כך שנפצע במהלך שירותו, ולא ארחיב על כך על מנת שלא לפגוע בפרטיותו, וחרף פציעתו חזר לשירות קרבי. הנאשם קיבל אחריות מלאה על מעשיו, גילה אמפתיה כלפי המתלונן וביקש להשתתף בהליך צדק מאחה (גישור פוגע - נפגע, להלן: **גפ"נ**). לאור אלה, שירות המבחן סבור כי התנהלות הנאשם אינה משקפת את אורח חייו הנורמטיבי והמליץ להימנע מהרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו מבחן להשלמת הליך הגפ"נ וכן 150 של"צ.

נאשם מס' 2

מתסקיר שירות המבחן עלה, כי הנאשם הביע צער על מעשיו וטען כי סטר למתלונן מתוך זעם אותו לא הצליח לווסת לאחר ששמע את המתלונן מתעמת עם פקודו (נאשם מס' 1). שירות המבחן התרשם כי הנאשם קיבל אחריות על מעשיו וחרטתו כנה. בשל מאפייני הנאשם שפורטו בתסקיר, שירות המבחן העריך כי הסיכון מהנאשם נמוך וכי יש מקום לבחון את התאמתו להליך גפ"נ. לאור אלה, שירות המבחן המליץ לבטל את הרשעת הנאשם ולהשית עליו עונש של 200 של"צ.

דין והכרעה - שאלת ההרשעה

לאור נסיבות המקרה, ראיתי כי עניינם של שני הנאשמים נופל למקרים החריגים, בהם ניתן להמנע מהרשעתו של מי שעבר עבירה:

מבלי להקל ראש בחומרת מעשיהם של שני הנאשמים, מדובר באירוע ממוקד, אשר לא גרם למתלונן לחבלת גוף ולא קדם לו תכנון. משכך, אופי המעשה מתיישב עם האפשרות לסיים את ההליך ללא הרשעה.

מהתסקירים עולה, כי שני הנאשמים קיבלו אחריות מלאה למעשה בו נכשלו, שניהם מביעים עליו חרטה, ומדובר במעידה בודדת, אשר אינה משקפת את התנהלותם ואת דרכם, ואין חשש כי מי מהם ישוב ויעבור עבירה דומה. עוד עולה, כי מדובר בשני צעירים נורמטיביים אשר תרמו רבות לחברה ולמדינה, תוך שסיכנו עצמם לא אחת, והרשעה עלולה להקשות עליהם בהמשך דרכם בחיים ולקטוע את המסלול המקצועי בו הם נמצאים.

כמו כן, שני הנאשמים היו נכונים גם להשתתף בהליך צדק מאחה, והמתלונן הוא שסרב לו - ולא התרשמתי כי ברקע סרובו עומד טעם ענייני. אין חולק, כי המתלונן אינו חייב לקחת חלק בהליך שכזה, אך אין הדבר יכול להרע את מצבם של הנאשמים אשר מבקשים להשתתף בהליך. משכך, זקפתי לזכות הנאשמים את נכונותם להמשיך בהליך הגפ"נ.

הצטברם של גורמים אלו, מביא למסקנה, כי בנסיבות המקרה הפגיעה שתגרם לנאשמים כתוצאה מהרשעתם עולה במידה ניכרת על חומרת מעשיהם ועל כן ניתן לסיים את ההליך ללא הרשעה. ר' למשל ע"פ 5446/15 אשר חנימוב נ' מדינת ישראל, שם נקבע בעניינו של צעיר (אשר הורשע בסיוע לסרסרות):

18. בנסיבות המיוחדות של המקרה שלפנינו, אנו סבורים כי הנורמה החברתית הכללית סובלת את אי הרשעתו בדין נוכח הפגיעה הכבדה בסיכויי שיקומו של המערער. אכן, המדובר בעבירה חמורה, בעלת פסול מוסרי אינהרנטי, אך עם זאת, דומה כי עבירה זו אינה משתייכת לקטגורית העבירות בהן לא ניתן, מניה וביה, לבטל את הרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. זאת במיוחד שעה שמשקלם של שיקולי ענישה המסורתיים - הרתעה ומניעה - נמוך ביותר בענייננו, נוכח הפסקת המעשים מיוזמתו של המערער, אף טרם החלה חקירה משטרתית בנושא, ושאיפתו האמתית והכנה לשוב לדרך המוטב. אל מול חומרת העבירה והתועלת של ההרשעה לאינטרס הציבורי, יש להעמיד את הנזק הצפוי לנאשם כתוצאה ממנה. כאמור, בנסיבות המקרה הקונקרטי, הרשעתו של המערער משפיעה ישירות על עיסוקו המקצועי, ועלולה להוביל לכך שהוא לא יקבל היתר נהיגה באמבולנס - על אף שהשקיע זמן ומאמצים בלימודי הסמכה כנהג אמבולנס חירום וכחובש מוסמך במסגרת מגן דוד אדום. כך גם נזקפים לזכותו של המערער היותו נעדר עבר הפלילי וכאמור, עצם הפסקת המעשים מיוזמתו. כפי ששירות המבחן מציין, המעשים בוצעו עקב מעידתו של המערער בשל משבר נפשי קשה אשר פגם בשיקול דעתו, ואין בביצועם כדי להעיד על אופי רע או פגום של המערער, ומשכך אין גם חשש ממשי להישנותם.

בשולי הדברים אוסיף, כי התקשיתי לקבל את טענתה של ב"כ המאשימה, כי אין זה ראוי במישור העקרוני להמנע מהרשעתם של שוטרים. כשם שאין להדר שוטר בריבו, אין מקום לקבוע כלל גורף כי יש דווקא להחמיר עם שוטרים ביחס לנאשמים אחרים. במיוחד דברים אמורים בשים לב לכך שאך לפני זמן קצר הציגה המאשימה הסדר טיעון במקרה אחר, בו תקף שוטר עצור כבול באזיקים, ובעניינו הוסכם על קביעת אשמה ללא הרשעה והתחייבות להמנע מהרשעה, מבלי שהנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן (ת"פ 35727-08-21). התקשיתי לראות כי האבחנות שבין שני המקרים מצדיקות את הפער בעמדתה העונשית של המדינה. אדגיש, כי גם אלמלא אותו מקרה הייתי נמנע מלהרשיע את הנאשמים, והדברים נאמרים על מנת להצביע על הקושי בעמדתה של המאשימה, ולא מעבר לכך.

סיכום

לאור האמור מעלה, מבטל את הרשעתם של שני הנאשמים וקובע כי עברו עבירת תקיפה, על פי העובדות והוראת החיקוק שבכתב האישום.

מטיל על כל אחד מהנאשמים 200 שעות של"צ ופיצוי למתלון בסך 1,500 ש"ח, אשר ישולם עד יום 1.7.22. הנאשמים מוזהרים, כי אם לא יבצעו את השל"צ כנדרש יגזר דינם מחדש.

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשמים צו מבחן לששה חודשים לשם השלמת הליך הגפ"נ, אך לאור סירובו של המתלון להשתתף בהליך, אין בכך טעם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתנה היום, א' אייר תשפ"ב, 02 מאי 2022, בנוכחות הצדדים.